

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ ПОДВИЖНИЦТВО

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, почесним доктором якого є професор-емерит, академік НАН України Леонід Рудницький, підготував і видав з нагоди його 85-ліття книгу літературознавчих і культурологічних праць «Трьома мовами для трьох культур».¹ Упорядник цього видання завідувач кафедри української літератури університету з Івано-Франківська професор Степан Хороб згрупував усі його матеріали в чотири місткі розділи. Написані і видруковані Леонідом Рудницьким у різні часи, різними мовами, вони об'єднані наскрізною тематикою й проблематикою: самодостатність української культури, науки та художньої літератури. Проте такі дослідження упорядник подає за принципом різномовності: українською, англійською та німецькою і за принципом вибірковості (чимало статей американського україніста свідомо залишено за рамками книги). Власне, у такому полікультурному перехресті, у таких різномовних просторах проступає зі сторінок цього видання неперепутна постать учено-ерудита, глибокого й різностороннього дослідника, палкого поборника національної незалежності України.

Справді, про кого б не писав професор Леонід Рудницький – чи про письменників (Тарас Шевченко, Іван Франко, Григор Лужницький, Василь Симоненко, Василь Барка, Олесь Гончар, Дмитро Павличко), чи про діячів науки і церкви (Михайло Грушевський, Йосип Сліпий, Олександр Грушевський, Володимир Гнатюк), чи про західноєвропейських художників слова (Гете, Шіллер, Рільке, Ніцше, Пастернак) – робить він це ґрунтовно і переконливо, аргументуючи кожен свою позицію, кожне положення й кожен висновок. І, що найважливіше, у кожній із своїх праць Леонід Рудницький порушує і нині актуальні проблеми гуманітаристики, зокрема україністики та компаративістики. Як зауважує у своєму вступному слові ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника професор Ігор Цепенда, українство як інтелектуально-духовний і буттєво-душевний стан, як вимір людської сутності з її приналежністю до рідного народу Леонід Рудницький зберігає, немов святиню, упродовж усього свого життя.

Власне, вибрані дослідження американського українства, що вміщено на сторінках його нової книги «Трьома мовами для трьох культур», переконливо засвідчують, що він є одним із не так уже й багатьох українців, яким пощастило уникнути обох крайнощів емігрантської долі: і оборонного самозамикання в національній громаді, і самозреченої,

¹ Леонід Рудницький. Трьома мовами для трьох культур (Упорядн. Степан Хороб. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2020. 444 с.)

асиміляційної інтеграції в західні суспільства. Така думка як наскрізна проступає й у вступній статті професора Тараса Салиги «Українське «Я» Леоніда Рудницького», і в інтерв'ю Людмили Тарнашинської з Леонідом Рудницьким, що є своєрідною післямовою до цього видання. Врешті, домінує така думка й у четвертому розділі, в якому упорядник прагнув показати наукову постать Леоніда Рудницького крізь призму літературно-критичних праць про його творчість («Фундаментальне дослідження вагової проблеми» Івана Денисюка, «Характеристика Франкового духа» Альберта Кіпи, «Нова книга франкознавця» Тараса Салиги, «Компаративістські віднокола Леоніда Рудницького» Степана Хороба та «Українсько-німецькі літературні взаємини в інтерпретації Леоніда Рудницького» Юрія Захарова).

Така продумана й логічно вибудована структура цього видання знайшла своє відповідне якісне поліграфічне виконання. Як і попередньо видана книга Леоніда Рудницького «Світовий код українського письменства» (Івано-Франківськ, 2010, 334 с.), його нова праця «Трьома мовами для трьох культур» є ошатною і захопливою для широкого кола фахівців не лише в Україні, а й за кордоном. І не тільки для спеціалістів, а й української громадськості загалом. Відтак доброго слова заслуговує керівництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, зокрема його ректор професор Ігор Цепенда, за фінансову підтримку цього видання, а також у пропаганді здобутків учених з українського зарубіжжя, які далеко від материкової України примножують славу й самоцінність українського народу. Віриться, що нова книга літературознавчих і культурологічних студій Леоніда Рудницького, що приурочена його 85-літтю з дня народження, знайде своїх вдячних поціновувачів.

Наталія Вівчарик, Івано-Франківськ